

แผนการสอน

เรื่อง ยาชาเฉพาะที่ คุณสมบัติทางเคมีและเภสัชวิทยา

กระบวนวิชา : 408381 (ศัลยศาสตร์ช่องปาก 1)

เวลาที่ใช้ : 3 คาบ (3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้นักศึกษา

1. ทราบถึงกายวิภาคของเส้นประสาทที่เกี่ยวข้องกับการออกฤทธิ์ของยาชา
2. ทราบถึงเภสัชวิทยาของยาชาเฉพาะที่
3. รู้จักและสามารถใช้ยาชาเฉพาะที่ในการให้การรักษาทางทันตกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. ทราบและสามารถแก้ไขปัญหาจากการใช้ยาชาเฉพาะที่ในผู้ป่วยทางทันตกรรมได้

เนื้อหา :

- กายวิภาคของเส้นประสาท
- การนำส่งกระแสประสาท (nerve impulse)
- เภสัชวิทยาของยาชาเฉพาะที่ (กลไกการออกฤทธิ์ และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของยาชา)
- คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของยาชาเฉพาะที่
- ส่วนประกอบของยาชาชนิดบรรจุเสร็จที่ใช้ในทางทันตกรรม
- ยาชาเฉพาะที่ที่ใช้บ่อยในทางทันตกรรม
- ยาชาที่ใช้สำหรับภายนอก (topical application)
- ผลของยาชาต่อระบบต่างๆของร่างกาย
- ยาบีบหลอดเลือดที่ใช้ผสมในยาชาทางทันตกรรม
- อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยาชาเฉพาะที่

กิจกรรม :

1. ให้นักศึกษาอ่าน ทำความเข้าใจเนื้อหาก่อนการสอน จากข้อมูลใน web site ของภาควิชา และ/หรือ จากตำราอื่นๆ
2. บรรยาย พร้อมทั้งตั้งคำถามกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความคิด เข้าใจในเนื้อหา และมีการซักถามปัญหาแสดงความคิดเห็นต่างๆ

การประเมินผล :

1. ใช้แบบทดสอบ แบบการบรรยายอย่างสั้น ก่อนและหลังการบรรยาย
2. ใช้แบบทดสอบ แบบเลือกตอบในการสอบปลายภาค

สื่อการสอน :

1. เอกสารประกอบการสอน
2. ภาพเคลื่อนไหวประกอบการบรรยายโดยใช้ โปรแกรม Power Point
3. ข้อมูลการบรรยายใน web site ของภาควิชา

แหล่งวิทยากร :

บรรณานุกรม

1. ทองนารด คำใจ. ยาชาเฉพาะที่ในทางทันตกรรม โครงการตำราคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533
2. กิ่งแก้ว อ้นเกษม. ยาชาเฉพาะที่. ใน: วรภา สุวรรณจินดา, อังคาบ ปราการรัตน์, บรรณาธิการ. ตำราวิสัญญีวิทยา. กรุงเทพฯ, เรือนแก้วการพิมพ์, 2538
3. Malamed SF. : Handbook of local anesthesia. 4th edition, St. Louis: Mosby, 1997.
4. Jastak JT, Yagiela JA, Donaldson D. : Local anesthesia of the oral cavity, Philadelphia: W.B. Saunders, 1995.
5. Guyton AC, Hall JE. : Textbook of medical physiology, Philadelphia: W.B. Saunders, 1996.
6. Brody TM, Larner J, Minneman KP, Neu HN. : Human pharmacology; molecular to clinical, 2nd edition, St. Louis: Mosby, 1994

แหล่งค้นคว้าอื่นๆ

1. การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
2. ตำราเกี่ยวกับยาชาเฉพาะที่อื่นๆ ค้นจากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ หรือ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่